

Olsztyn, dnia 22 stycznia 2013 r.

KS-BOR.0004.6.1.2013.MI

Szanowni Państwo

W nawiązaniu do projektu stanowiska Konwentu Przewodniczących Sejmików Województw RP w sprawie realizacji postulatów Konwentu do obecnego brzmienia projektu ustawy o współdziałaniu w samorządzie terytorialnym na rzecz rozwoju lokalnego i regionalnego oraz o zmianie niektórych innych ustaw, w sformułowanych postulatach należy uwzględnić następujące propozycje:

1. W przypadku powoływania Konwentów Powiatowych i Wojewódzkich połowę składu tych Konwentów powinni stanowić Radni Gmin i Powiatów, a nie koniecznie ich Przewodniczący.
2. Obligatoryjny termin zamknięcia porządku obrad sparaliżowałby działanie Rad i Sejmików uniemożliwiając dokonywanie zmian mających na celu podejmowanie działań, które organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego uznają za konieczne. Ponadto w praktyce uniemożliwiłby wpływ radnych na porządek obrad. Bardziej racjonalne jawi się wprowadzenie zasady, iż publikacji projektów uchwał w BIP podlegałyby jedynie projekty przekazywane radnym wraz z porządkiem obrad i wprowadzenie terminu na wnoszenie uwag przez mieszkańców, na przykład w ciągu 7 dni od dnia publikacji projektów.

Pewne wątpliwości budzą także proponowane w projekcie ustawy zmiany.

1. Słuszne co do zasady wprowadzenie instytucji stowarzyszenia aktywności lokalnej i komitetu aktywności lokalnej budzi znaczne wątpliwości w zakresie odpowiedzialności z tytułu prawidłowego wydatkowania środków. Solidarna odpowiedzialność całym majątkiem przez wszystkich członków stowarzyszenia będzie w istotny sposób zniechęcać aktywnych

mieszkańców do wstępowania do tego typu stowarzyszeń. Należy rozważyć czy tak szerokiej odpowiedzialności nie przypisać jedynie pełnomocnikowi tych stowarzyszeń.

2. W zakresie współdziałania i współpracy pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego intencja wprowadzenia Konwentu Powiatowego i Konwentu Wojewódzkiego jest słuszna. W zakresie Konwentu Powiatowego wydaje się jednak zbyt daleko idącym obowiązek powołania stałych zespołów roboczych. Należy rozważyć czy nie jest wystarczającym aby ustawa przewidywała taką możliwość nie zaś nakazywała ich powołanie. Odnośnie Konwentu Wojewódzkiego niezrozumiałym jest pominięcie Marszałka jako jego członka (w przypadku Konwentu Powiatowego przewiduje się obligatoryjne członkostwo starosty). Ponadto poważne wątpliwości budzi możliwość funkcjonowania Konwentu Wojewódzkiego jako formy działania regionalnego stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, w szczególności z tego powodu, iż o statusie organizatora rozstrzygać ma wówczas administracja rządowa – Minister właściwy do spraw administracji. Ustawa powinna też precyzować siedzibę konwentów i podmiot odpowiedzialny za ich administracyjno-techniczną obsługę. Należy także zauważyć, że doprecyzowania wymaga katalog uchwał podlegających obligatoryjnemu opiniowaniu przez Konwent Wojewódzki, gdyż w art. 38 ust. 2 projektu ustawy użyto sformułowania „w szczególności projekty”.

3. W zakresie usunięcia barier dla rozwoju i funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego mało czytelnym jest stworzenia możliwości łączenia członkostwa w organie wykonawczym jednostki samorządu terytorialnego z mandatem senatora. Trudno zrozumieć czemu to ma służyć, a dotychczasowa praktyka wskazuje, że takie łączenie funkcji powoduje gorszą wydajność ich sprawowania. Umocowanie Sejmiku (Rady) do występowania w imieniu jednostki w sprawach sądowych w której przeciwnikiem procesowym jest lub będzie aktualny Wójt, Starosta, Marszałek, nie powinno się ograniczać wyłącznie do sądów powszechnych, ale wszelkich sądów (administracyjnych).

4. Szerszego wyjaśnienia wymaga także idea utworzenia rejestru podziałów terytorialnych państwa (w tym podziałów na potrzeby sądownictwa i prokuratury), choćby w kontekście dotychczasowych doświadczeń Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Teren tego województwa objęty jest w chwili obecnej jurysdykcją 4 sądów okręgowych: w Olsztynie, w Elblągu, w Suwałkach i w Płocku, a tym samym jurysdykcją 3 sądów apelacyjnych: w Białymstoku, w Gdańsku, w Łodzi. Również w zakresie administracji województwo jest podzielone, czego wyraźnym przykładem jest podległość części terenu pod Regionalny

Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku, a części pod Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie.

5. W zakresie współpracy i współdziałania pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego szczególne kontrowersje może budzić instytucja Zespołu współpracy terytorialnej. Dostrzegając oczywiście, iż jest to twór fakultatywny i żadna jednostka nie może być zmuszona do działania w jego strukturze, w przypadku utworzenia i wejścia do niego danej jednostki następuje jednak istotne ograniczenie tej jednostki w zakresie wykonywania samodzielnie zadań. Znaczna część zadań może być wówczas przejęta przez Zespół co spowoduje istotne zmniejszenie rangi organów uchwałodawczych jednostek samorządu terytorialnego wchodzących w skład Zespołu. Jest to szczególnie widoczne na tle art. 24 projektu ustawy, który przewiduje, iż delegatami jednostki do zespołu są wójtowie i starostowie. Tym samym w ręce organów wykonawczych może zostać przekazana znacząca część kompetencji stanowiących, które są przewidziane zgodnie z Konstytucją, dla organów uchwałodawczych. Wydaje się, że zamiast instytucji Zespołu należałoby rozważyć rozbudowanie regulacji dotyczących przewidzianych już od lat przez ustawy o samorządzie gminnym struktur, takich jak związki międzygminne i porozumienia międzygminne.

6. Odnośnie obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej rozważenia wymaga, czy oprócz przewidzianego projektem wyłączenia z niej spraw budżetowych, nie dokonać wyłączenia również spraw podatkowych jako ściśle powiązanych z dochodami jednostki samorządu terytorialnego.

7. Ponadto, odnośnie przewidzianej dla Rady Gminy i Sejmiku Województwa możliwości podejmowania uchwał w sprawie przystąpienia do realizacji zadań publicznych nieuregulowanych przez odrębne ustawy, może dojść do trudności interpretacyjnych, które zadania publiczne są o znaczeniu lokalnym, a które regionalnym. To z kolei powodować może spory kompetencyjne pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego.

Z poważaniem

